

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΗΣ 25^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ 2013

Στους δύο αιώνες που ακολούθησαν την πτώση του Βυζαντίου , οι Έλληνες των τουρκοκρατούμενων περιοχών έζησαν την οθωμανική δεσποτεία μέσα σε δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης , οικονομικού μααρασμού και πολιτιστικής καθυστέρησης. Ωστόσο με συνεκτικό κρίκο την Ορθόδοξη θρησκεία , τη γλώσσα και την παράδοση το Γένος κατόρθωσε να προσαρμοστεί στα νέα του πεπρωμένα να διαφυλάξει την εθνική και ιστορική του ταυτότητα , να επιβιώσει και να αγωνιστεί για την απόκτηση της ελευθερίας του. Έτσι, το 1821 ενώ η οθωμανική αυτοκρατορία ήταν ακόμη ισχυρότατη και ενώ στην Ευρώπη επικρατούσε το πνεύμα της Ιεράς Συμμαχίας οι Έλληνες άρχιζαν τον αγώνα για την απελευθέρωσή τους.

«Κι ήταν ο λαός μας που αφυκτιούσε κι έβλεπε το μέλλον του σκοτεινό γιατί μια γιγάντια δηλητηριώδη αράχνη είχε απλώσει το δίχτυ της και ίσκιωνε τον ήλιο της Ελλάδας αιώνες πριν... Γενιές επί γενεών που χαλούχησαν τα παιδιά τους με το όραμα μιας ελεύθερης πατρίδας , γιατί δεν άντεχαν το ξένο «αλιβερίσι». Απλοί καθημερινοί άνθρωποι που ,μετρούσαν με το μόχθο τους τη στέρηση και την ανέχεια , γιατί το «χαράτσι» των αγάδων τους έπνιγε ως το λαϊμό.

Δεν πήγαινε άλλο • η συνείδησή τους επαναστατούσε. Πίσω από τις ραχούλες εκεί που ενώνεται ο ουρανός με τη θάλασσα θα 'βρισκαν το καταφύγιο τους για να βροντοφωνάξουν αργότερα :«Λευτεριά ή Θάνατος»!

Στη δεύτερη δεκαετία του δεκάτου ενάτου αιώνα είχαν ήδη εμφανιστεί «οι κινητήριες δυνάμεις» για την πολιτική Αναγέννηση της Ελλάδας, όπως χαρακτήρισε ο Καποδίστριας το 1818, την πρόοδο της ναυτιλίας και του εμπορίου καθώς και την άνθηση της Παιδείας

«Και να ένας Θούριος Άνεμος φυσά απ' τα βάθη της

Ανατολής και ρίχνονται όλοι στον αγώνα. Οι «Κοραήδες»

ξεχύθηκαν στους δρόμους και το σύνθημα αντηχούσε

σε όλες τις γειτονιές. Νέοι και νέες τραγουδούσαν :

«Φεγγαράκι μου λαμπρό ,φέγγε μου να περπατώ ,να πηγαίνω
στο σχολειό ,να μαθαίνω γράμματα γράμματα σπουδάματα του
θεού τα πράματα».

Κι ήταν ο κλήρος που άφηνε την αγιαστούρα για να διδάξει με τον κοντυλοφόρο και την γραφόπλακα ότι από όλες τις αγάπες πιο μεγάλη και πιο ιερή είναι αυτή για την πατρίδα, για τη Μητέρα Ελλάδα. Κι ήταν οι γυναίκες που άνοιξαν τα βεντούκια τους και πρόσφεραν προίκες και φλουριά για το τσαρούχι και το φέσι.»

Επανάσταση . και το έθνος ορκίζεται ν' αγωνισθεί για την αποκατάστασή του. Όμως ο τύραννος μαινεται, σφάζει, απαγχονίζει, καίει , φυλακίζει ατιμάζει. Ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε' και πολλοί άλλοι πρόκριτοι απαγχονίζονται . Αρχίζει η Πάλη, ο μεγάλος αγώνας, η μεγάλη Εποποιία του '21 με πρωταγωνιστές τους οπλαρχηγούς Κολοκοτρώνη, Καραϊσκάκη, Κατσώνη, Μπουμπουλίνα, Μαντώ Μαυρογένους και πολλούς

άλλους. Το Δραχατσάνι, το Βαλτέτσι, το Πέτα, η Αλαμάνα, το Χάνι της Γραβιάς, τα Δερβενάκια, η τραγωδία της Χίου, το ολοκαύτωμα των Ψαρών, η εποποιία του Μεσολογγίου και τόσα άλλα είναι τα φωτεινά σημάδια των αγώνων του '21.

Μια ολόκληρη επταετία η Ελλάδα γίνεται το θέατρο της μεγάλης αιματοχυσίας. Πολλοί Ευρωπαίοι που λάτρευαν την ελευθερία και θαύμαζαν την προγονική μας μεγαλοφυΐα έρχονται στον τόπο μας και αγωνίζονται στο πλευρό των αγωνιστών, προσδίδοντας μεγαλύτερο κύρος στην επανάσταση. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν μεγάλες φυσιογνωμίες του Βύρωνα, του Σάντα Ρόζα, του Ταρέλλα, του Δάνια, του Σεβαλιέ, του Χόρμαν, του Μιρζεύσκη και άλλων.

Ο Πολωνός Μιρζεύσκη έλεγε: « Ένα μόνο ποθώ ή να πεθάνω στον αγιασμένο τούτο τόπο, ή να δω την ελευθερία να ξαναγεννιέται σε αυτόν».

Η Ελληνική Επανάσταση, συνέπεια ως ένα βαθμό της ωρίμανσης των αντικειμενικών συνθηκών, αλλά προπαντός συνέχιση και κορύφωση της εθνικής επαναστατικής παράδοσης, με την επίδραση και των επαναστατικών ιδεών της εποχής περί της αρχής της «ισοπολιτείας» και της «ελευθερίας» τις οποίες είχε διαδώσει στην Ευρώπη η Γαλλική Επανάσταση είναι το ενδοξότερο και σπουδαιότερο γεγονός της Ιστορίας του Νεώτερου Ελληνισμού. Όλοι όσοι είχαν «συνείδηση ελληνική» ξεσηκώθηκαν το Μάρτη του 1821:

αγρότες, έμποροι, πλοίαρχοι, οπλαρχηγοί και ο κλήρος. Με αυτούς γεννήθηκε το σύμβολο των «ελεύθερων ανθρώπων»!

Η Ελληνική Επανάσταση τελείωσε με νίκη. Στοίχιζε όμως βαρύτατα. Εκατοντάδες χιλιάδες ελλήνων και ελληνίδων χάθηκαν στα πεδία των μαχών , από την πείνα και τις κακουχίες , απ' τους διωγμούς και τις σφαγές στις επαναστατημένες περιοχές αλλά και την Κων/πολη, στη Σμύρνη, στην Κύπρο και αλλού.

Ο αγώνας των Ελλήνων προετοιμασμένος και αποφασισμένος απ' τη Φιλική Εταιρεία ,που εξέφρασε τότε με πίστη και τόλμη την έφεση του έθνους για την απελευθέρωση του επέτυχε ύστερα από εννιάχρονο επικό αγώνα εναντίον αντιπάλου συντριπτικά ισχυρότερου να πραγματοποιήσει, έστω μερικώς το σκοπό της με τη δημιουργία ενός κράτους μικρού σε έκταση , που δεν ανταποκρινόταν τόσο στις προσδοκίες των αγωνιστών .

Η «παγκοσμιοποίηση» που λαμβάνει χώρα τελευταία με την έκρηξη των νέων τεχνολογιών και της πληροφορικής έχει την τάση να καταργεί τα πάσης φύσεως σύνορα οδηγώντας σε μια αναθεώρηση τον «κλασικό ορισμό» της έννοιας κράτος –έθνος και τα συναφή.

Εκείνο, όμως που δεν καταργείται είναι η «ιστορική συνείδηση» ενός λαού που καλείται κάθε ιστορική στιγμή να δηλώσει την ταυτότητά του, θέτοντας εκ νέου τα όρια που ταιριάζουν στους θεσμούς και στις αρχές του. Διασφαλίζοντας το μέλλον με τη χαραγή μιας ανοδικής πορείας βασισμένης στην πρόοδο και στην ευημερία , χωρίς τις δουλοπρεπείς επιλογές που ακυρώνουν όλα τα κεκτημένα του λαού , που με θυσίες και κόπο καθώς και με αγωνιστικό παράδειγμα άφησε παρακαταθήκη στις μελλοντικές γενιές.

Και να 'μαστε εδώ σήμερα , μπροστά στις προκλήσεις των δικών μας καιρών , όπου η οικονομική υποτέλεια και ο θεσμικός μαρασμός οδηγούν , φοβούμαι να πω ανυπότακτα σε μια εποχή δουλείας και μέσων . Μπροστά στην «παγκοσμιοποίηση» των προβλημάτων και την ανάγκη για μια θεσμική και ιδεολογική αναγέννηση στέκεται η ιστορία που «φιλτράρει» και «διαχέει» το όραμα για «**συνεχή αυτοδιάθεση των λαών**» και «**ελευθερία των πολιτών για συμμετοχή στα κοινά**».

Χωρίς την «**ξένη κηδεμονία**» που καθιστά ασφυκτικό τον κλοιό γύρω από την κοινωνία στην οποία ζούμε , με τα κοινωνικά αδιέξοδα να διαδέχονται κλιμακωτά κάθε αισιοδοξία που αφήνουν ανοιχτή οι πόρτες του μέλλοντος.

Ώριμα, πλέον , η έννοια της επανάστασης είναι για κάθε φυσιολογικό άνθρωπο η απαρχή της Άνοιξης κάθε νέας εποχής!

Άννα Πετρίδου

ΠΗΓΗ: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ

ANNA PETRIDOU